

लघुलेखक संवर्गातील पदांचे वाटप
विभागनिहाय आकृतीबंधातील मंजुर
पदानुसार करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एससी १५१४/प्र.क्र.१२९/ १४ अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: १७ जून, २०१६

वाचा:-

१. सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र. एसजीएस १५८८ / १६१४ / १४-ब, दि. ०१.१०.१९९०
२. सामान्य प्रशासन विभाग शासन शुध्दीपत्रक क्र. एसजीएस १५८८ / १६१४ / १४-ब, दि. ३१.१०.१९९०
३. सामान्य प्रशासन विभाग शासन शुध्दीपत्रक क्र. एसजीएस १५८८ / १६१४ / १४-ब, दि. १९.०६.१९९१
४. सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र. एसजीएस १५९९ / ७४५ / १४ अ, दि. १०.१२.१९९९
५. सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र. एसजीएस १५९९/७४५/प्र.क्र.८/२०००/१४ अ, दि. २२.०३.२०००
६. सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र. एसपीए १५०२ / प्र. क्र. १ / ०२ / १४-अ, दि. १७.०२.२००४

प्रस्तावना :-

उपरोक्त संदर्भाधिन शासन निर्णय क्र. १ ते ५ अन्वये वरिष्ठ स्वीय सहायकांची काही पदे अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव यांच्या संख्येनुसार मंत्रालयात कार्यरत असलेल्या निवडश्रेणी लघुलेखकातुन श्रेणीवाद करुन वरिष्ठ स्वीय सहायक पदात रुपांतरीत करुन निर्माण करण्यात आलेली आहेत. त्यानंतर दि. १७-०२-२००४ च्या शासन निर्णयान्वये वित्त विभागाच्या दि. १०.०९.२००१ च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने वरिष्ठ स्वीय सहायकांच्या मंजुर पदांचा आढावा घेऊन २७ पदांचा सुधारित आकृतीबंध निश्चित करण्यात आला आहे. त्यानुसार आजतागायत वरिष्ठ स्वीय सहायकांची पदे मंत्रालयीन विभागांना सामान्य प्रशासन विभागामार्फत उपलब्ध करुन देण्यात येत असत. तथापि, आता बऱ्याच विभागांनी आपापल्या विभागाच्या आकृतीबंधात वित्त विभागाच्या मान्यतेने वरिष्ठ स्वीय सहायकांची , निवडश्रेणी लघुलेखकांची व इतर संवर्गांची पदे निर्माण केलेली असल्याने पुढील बाबी शासनाच्या विचाराधिन होत्या.

१. सामान्य प्रशासन विभागाने निर्गमित केलेला पदनिर्मितीचा उपरोक्त संदर्भ क्र ६ चा शासन निर्णय रद्द करुन यापुढे विभागनिहाय आकृतीबंधानुसार मंजुर असलेली सर्व संवर्गातील लघुलेखकांची पदे प्रमाण धरुन त्यानुसार पदभरतीची कार्यवाही करणे.
२. यापूर्वी अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव या पदांना संलग्न म्हणून वरिष्ठ स्वीय सहायकांची पदे निर्माण करण्याची कार्यवाही संदर्भाधिन शासन निर्णयान्वये करण्यात आली आहे. तथापि, त्यानंतर झालेले संगणकीकरण, कामाचे बदललेले स्वरुप यानुसार तसेच अपर मुख्य सचिव व प्रधान सचिव म्हणून मंत्रालयात कार्यरत असणाऱ्या अधिकाऱ्यांच्या प्रमाणात वरिष्ठ स्वीय सहायकांची पदे निर्माण झालेली नाहीत, ही बाब विचारात घेता सर्व अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव यांना वरिष्ठ स्वीय सहायक उपलब्ध करुन देणे शक्य होत नाही, यावर तोडगा काढण्यासाठी सुधारित तरतुदी करणे.

३. लघुलेखकांची पदे वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार श्रेणीवाढ व श्रेणी अवनत करण्याच्या प्रघातामुळे लघुलेखकांच्या कार्यरत व रिक्त पदसंख्येत फरक पडत असल्याने पदांवर संनियंत्रण करणे अवघड जात असल्याने यापुढे लघुलेखक संवर्गातील पदांची श्रेणीवाढ व श्रेणी अवनत करण्याचा प्रघात बंद करणे. त्यानुषंगाने आता पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

मंत्रालयीन विभागनिहाय मंजूर आकृतीबंधातील पदे यापुढे बिंदुनामावलीसाठी, सरळसेवा व पदोन्नतीसाठी निवडसूची तयार करण्यासाठी प्रमाण मानण्यात येणार असल्याने वरीष्ठ स्वीय सहायक पदाचा आकृतीबंध मंजूर करण्यासंदर्भातील सामान्य प्रशासन विभागाचा शासन निर्णय क्र. एसपीए १५०२ / प्र.क्र. १ / ०२ / १४-अ, दि. १७.०२.२००४ रद्द करण्यात येत आहे. तसेच, लघुलेखक संवर्गातील पदांची श्रेणीवाढ/श्रेणीअवनत करण्यामुळे होणारे दुष्परिणाम टाळून कार्यक्षमपणे लघुलेखकांच्या सर्व संवर्गाचे संनियंत्रण करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे सुधारित तरतुदी करण्यात येत आहेत.

सुधारित तरतुदी :-

१. पूर्वी सामान्य प्रशासन विभागाकडून अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव यांच्या संख्येनुसार त्या विभागात वरीष्ठ स्वीय सहायकांची पदे उपलब्ध आहेत असे गृहीत धरून वरीष्ठ स्वीय सहायक त्या विभागास उपलब्ध करून दिले जात असत. तथापि, यापुढे विभागनिहाय मंजूर आकृतीबंधानुसारच सामान्य प्रशासन विभागाकडून पदे उपलब्ध करून दिली जातील. त्यामुळे विभागाच्या आकृतीबंधात पद मंजूर नसताना वरीष्ठ स्वीय सहायक/निवडश्रेणी लघुलेखकास नियुक्ती देण्याची मागणी करून मंजूर पदांमध्ये श्रेणीवाढ/श्रेणी अवनत करण्याचे प्रस्ताव विभागांनी पाठवू नयेत.
२. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव या पदांशी संलग्न पद म्हणून वरीष्ठ स्वीय सहायक पद निर्माण करण्याचा पूर्वी निर्णय घेण्यात आला आहे. तथापि, त्यानंतर झालेले संगणकीकरण, कामाचे बदललेले स्वरूप यानुसार तसेच, मंत्रालयातील अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव या पदावर कार्यरत असणाऱ्या अधिकाऱ्यांच्या संख्येत झालेल्या वाढीच्या प्रमाणात वरीष्ठ स्वीय सहायकांच्या संख्येत वाढ झालेली नाही. किंबहुना सध्या प्रशासकीय विभागनिहाय मंजूर असलेल्या आकृतीबंधानुसार वरीष्ठ स्वीय सहायक संवर्गात मंजूर असलेली पदे खूपच कमी आहेत. सबब, मंत्रालयात कार्यरत असलेल्या सर्वच अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव यांना वरीष्ठ स्वीय सहायक उपलब्ध करून देता येणार नाही. प्रत्येक विभागास आकृतीबंधानुसार मंजूर असलेले वरीष्ठ स्वीय सहायक / निवडश्रेणी लघुलेखक/ उच्चश्रेणी लघुलेखक / निम्नश्रेणी लघुलेखक/लघुटंकलेखक या लघुलेखकातूनच कामाची विभागणी करून विभागप्रमुखांनी सचिव तसेच उच्च पदस्थ अधिकाऱ्यांना लघुलेखक उपलब्ध करून द्यावेत.
३. कोणत्याही विभागाची एखाद्या ठराविक वरीष्ठ स्वीय सहायक/निवडश्रेणी लघुलेखकाची मागणी असल्यास व ते पद त्या विभागाच्या आकृतीबंधात मंजूर नसल्यास विभागातील मंजूर असलेले पद श्रेणी उन्नत / श्रेणी

अवनत करुन भरण्यास परवानगी मागणारे प्रस्ताव विभागांनी सामान्य प्रशासन विभागाकडे पाठवू नयेत. त्यामुळे संवर्गावर प्रभावी नियंत्रण ठेवणे शक्य होत नाही.

४. यापुढे कोणत्याही लघुलेखक संवर्गातील कर्मचाऱ्याच्या सेवानिवृत्तीस १ वर्षापेक्षा कमी कालावधी असताना पदोन्नती झाल्यास व पदोन्नतीचे पद त्या विभागात उपलब्ध नसल्यास कर्मचाऱ्यास अन्य विभागातील पदोन्नतीच्या पदावर रुजू व्हावे लागेल. त्यासाठी पद श्रेणीवाढ करुन संबंधित लघुलेखकास त्याच विभागात ठेवण्याचे प्रस्ताव विभागांनी सादर करू नयेत.

उपरोक्त नमुद तरतुदीनुसार कार्यवाही करुन सर्व मंत्रालयीन विभागांनी सामान्य प्रशासन विभागास लघुलेखक संवर्गाचे प्रभावी संनियंत्रण करण्यास सहकार्य करावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०६१७१७१५१८५२०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु.ह.उमराणीकर)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन,
- २) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव (आस्थापना), सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- ३) सह/उप सचिव (आस्थापना), सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- ४) सर्व मंत्रालयीन विभाग
- ५) निवड नस्ती/संग्रहार्थ (कार्यासन १४-अ).